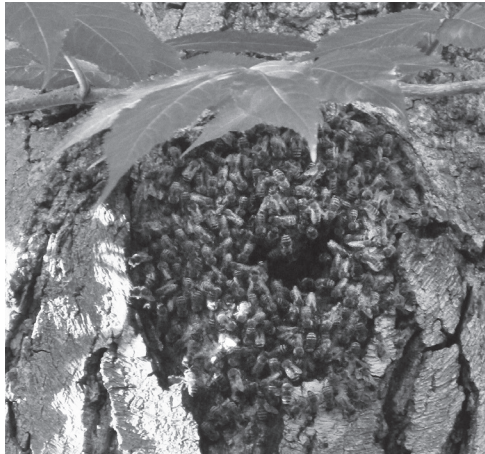

Kerti kalandok 1. A gomba és a méhek

Bár az ember régóta igyekszik szabályozni az őt körülvevő természetet, közvetlen környezetéből ki-zárni mindent, amit kényelmetlennnek ítél, és kerítéseket építve bezárkózní azzal, amit hasznosnak hisz, az élővilág – egyelőre – megállíthatatlan! Kitölt minden apró teret, ahol a létezéshez szükséges feltételeket talál. Így van ez a falusi, sőt a városi kertek világában is. Ha az ember figyelmesen szemléli ezeket a párdnyi területeket, rejtélyes dolgokkal találkozhat. Előbb-utóbb aztán a relytélyek többnyire megoldódnak, de aztán mindig adódik újabb megfejteni való. Most induló sorozatunkban néhány ilyen különös élményt osztunk meg a természet dolgai iránt érdeklődő olvasóinkkal.

Az öreg diófa, melynek odvában két éve, nyár ele-jén megtelepedtek a vadméhek, éppen a kertünk sarkában áll. Bár az odú 4–5 méter magasan van, az erős légiforgalom zúgása a fától távolabb is jól hallható volt. Tulajdonképpen ez hívta föl figyelmünket az önkényes beköltözőkre. Tudomásul vettük az új lakók jelenlétét, hallgatólagos megegyezés alakult ki velük: békésen élünk egymás mellett. Aztán a nyár folyamán arra lettünk figyelmesek,

és ennek következtében az átjárás is szükségszerűen lelassult, de folytatódott. A méhek szervezetségét ismerve gondolhatjuk, hogy a forgalomirányítás nem okozhatott számukra különösebb problémát. Összességében a látvány olyan volt, mint mi-

hogy az odú felső peremén egy taplógomba telepedett meg, és igen gyors növekedésnek indult. Nyár végére akkora lett, hogy egészen elzárta a nyílást, hatalmas tömegével láthatóan kiszorította a korábban érkezöket. Kíváncsi voltam, hogyan vég-

kor egy aránytévesztő építész örömtalan portált illeszt egy középület bejárata fölé. A tél aztán nyomtalanul eltüntette a hatalmas ka-lapot és a következő nyáron az áttelelő méhcsalád ismét akadálytalanul folytathatta munkáját.

Fodor Attila

K A M R Á T Ó L • A Z • A S Z T A L I G

KONYHASAROK 34.

Csorbaleves húsgombóccal

A kétbodonyi **Benedek Enikő** és anyósa, **Emma** receptgyűjteményéből már korábban is szemezgethettünk. Most ismét egy jellegzetes erdélyi étel, a csorba leves készítésével ismerkedhetünk meg segítségükkel.

A megmosott húst főni tesszük, lehabozzuk. A felaprított zöldséget, és az apróra vágott hagymát a leveshez adjuk, majd beleöntjük a paradicsomlevet. Ha puhára főtt a hús, a levest citromlével savanyítjuk. A levesből kivett hús daráljuk, hozzáadjuk a főtt rizst, az áztatott, majd kicsavart kenyérbelet és az apróra vágott hagi-

Hozzávalók:

(4 személyre)

A leveshez:

30 dkg levezzöldség (sárgarépa, zeller, petre-zselyemgyökér)
1 fej vöröshagyma
2–3 szál lestyán
1 l paradicsomlé
citromlé (vagy ecet)
bors, só

A gombóchoz:

30 dkg sertéscomb
1 szelet kenyér (vagy 2 evőkanál liszt)
4 dkg rizs
1 fej vöröshagyma
só, bors

Foto: Internet archív

mát. Mindezt jól összegyűrjük, és a masszából kis gombócokat formázunk. A levest a gombóccal óvatosan felforraljuk, és az apróra vágott lestyánt hozzáadjuk. Egy-két percig még főzzük, aztán már tálalhatjuk is.

Jó étvágyat kívánok!
Enikő

A mi gyógyszerészünk

„Zúgnak a böjti szelek”... – az időjárás fronthatásairól

Bizony szeszélyes télutó-tavaszelő köszöntött ránk. Egyik nap még derűs tavaszi meleget élvezhetünk, másnap meg esőre, szélre ébredünk. Ez a szélsőséges időjárás az egészséges embert is megviseli, a frontérzékenyek pedig bizony szenvednek tőle.

Maga a front a hideg és a meleg légtömegek találkozásánál kialakuló légköri képződmény: a hőmérséklet, a légnyomás, a páratartalom és a szélerősség hirtelen megváltozása. A gyors változás szervezetünket alkalmazkodásra készíti. Túlhajszolt életmód, gyengébb fizikum, egyes, már kialakult betegségek (rheumatológia, szív, érrendszeri, idegrendszeri) esetén ezek a változások erősen megterhelik a szervezetet.

Melegfront közeledtén a tünetek néhány órával a front megérkezése előtt jelentkeznek. A légköri változások vérnyomáscsökkenést, pulzusszám növekedést, depressziós tünetek erősödését, gyakran migrénes, szinte elviselhetetlen, fejfájást okozhatnak. Hidegfront esetén a panaszok inkább a front átvonulása után jelentkeznek. Az izületi fájdalmak erősödnek, gyakoribbak az asztmás rohamok, mellkasi panaszok, gyomor- és epegyörsök okoznak kellemetlenségeket. Olyan idegrendszeri tünetek,

mint a levertség, ingerlékenység, alvászavarok, a koncentrációképesség csökkenése – mindkét esetben előfordulhatnak. Sokan vannak, akik hideg- és melegfrontra is érzékenyek.

Mit tehetünk mindezek ellen?

Az időjárás frontjai ellen semmit, de egészséges életmóddal megelőzhetjük a kellemetlen hatások kialakulását. Fontos a rendszeres testmozgás. Nem kell futni, elég, ha naponta fél vagy akár teljes órát sétálunk szabad levegőn. Ne féljünk a szélről, a hidegtől, a melegtől, hiszen így szoktatjuk hozzá szervezetünket a változásokhoz. Fontos az egészséges ételk fogyasztása, a vitaminokban, ásványi anyagokban gazdag gyümölcs, zöldség és a megfelelő mennyiségű folyadék (napi 2–3 liter) bevitelle is. Enyhíthetők a tünetek gyógyteák fogyasztásával. Ilyenek a citromfű, orbáncfű, rozmaring főzetek. Csak végső esetben nyúlunk a fájdalomcsillapító tablettákhoz! Végül a sokat emlegetett stressz, amit kerülni kellene, de ki képes mai világunkban megtenni ezt? Az én javaslatom: sétáljunk ki a szabadba, hallgassuk az éledő erdő madarainak dalát, érezzük az avarból kikandikáló égszínű ibolya illatát és gyönyörködjünk a domboldalon sárgálló tavaszi hérics napkorongot idéző virágaiban!

Kívánok mindenkinek jó egészséget!

Dr. Hanula Magdolna

Csodakölni, csokinyuszi

Élt éledégtől szüleivel Kétdobonyban egy kisfiú, akit Mitykának hívtak. Nagyon szerette az állatokat. Édesapja gazdaságában sok időt töltött a bárányok között, eleséget szórt a csirkéknek, kacsáknak, tojást gyűjtött a kotlóskólól. Ha úgy adódott, mézet pergetett, esténként pedig szobájába ablakában egy öreg bagollyal parolázott. Szomszédjában egy gyönyörű, búzavirág szemű kislány lakott, Pöttyke, akinek a tavaszi nap-sütés mindig sok kis szeplőt csalogatott az orra köré. Mivel ő ezt nagyon szegyeelte, szobájára mélyére bújtt amint beköszöntöttek az első virágcsalogató sugarak. Mitykának viszont ilyenkor, tavasszal annyira hiányzott Pöttyke, hogy elhátározta, idén húsvétkor csodakölnivel locsolja meg, amitől világág szaladnak a szeplői.

Igen ám, de nem tudta, hol keresse azt a varázspacsultit, amivel Pöttykén segíthetne. Bagoly barátja azonban nagy világjáró volt, és tudta, hogy a csodakölniért, aminek minden cseppje teljesíti annak a kívánságát, akit meglocsolnak

vele, az Öperenciás-tengeren túlra kell utazni. A locsolóvíz ott egy csodatulipán kelyhében, harmatcseppekből gyűlik össze. A virágot egy csokinyuszi őrzi, aki régen még zöld réteken ugrándozhatott vídában, míg csokoládéva nem változtatta egy gonosz boszorka. A nyuszi szeretne újra életre kelni, de ember fia még nem ért el a partokig, aki meglocsolhatta volna, hogy kívánsága teljesüljön. Mityka egy percet sem késlekedett, hiszen régóta vágyott már egy ugrándozó nyuszira! Fejébe nyomta papírcsákóját, nyakába kapta tarisznyáját és útnak indult. Hamarosan nagy zivatarba került, s a pocsolják az úton tengerré duzzadtak. Mityka azonban nem ijedt meg, lekapta papírcsákóját és beleült, majd így folytatta útját. A csokinyuszi ugrált örömben, mikor meglátta a közeledő papírhajót. Elterelte az őt is őrző boszorkány figyelmét, hogy a partra érkező Mityka letéphetse a csodatulipánt. Mikor annak kelyhe megbillent, egy-két harmatcsepp a banyára hullott, amitől az – csodák csodája – rögtön kővé dermedt. Ekkor a fiú néhány csepp varázskölnit a nyuszira fröcskölt, aki újra valódi nyuszivá változott. Mityka tarisznyájába tette a nyuszt, magasba emelte a tulipánt és haza indult. Még időben érkezett – pir-kadatkor, Húsvét hajnalán. Előcsalogatta a még álmos Pöttykét, akinek a szeplői azonnal eltűntek a varázscseppek hatására! Vagy talán inkább Mityka mosolyától? Ki tudja? Mityka és Pöttyke azóta kézenfogva jár a réten (persze csak leckeírás után), és ilyenkor kis barátjuk, a nyuszi is mindig velük tart...

Szelezcky Csenge Anna rajza a meséhez

Szelezcky Csenge Anna
segédszerkesztő: Jancsó Györgyi

HASDÁT VENDÉGHÁZ

Pányok

Az igényesen felújított, teljes komforttal rendelkező, 14 fő befogadására alkalmas

HASDÁT VENDÉGHÁZ

a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Pányok községben egész évben várja kedves vendégeit. (Pányok, Fő út 54.)

Bejelentkezés: a honlap foglalási naptárján keresztül: www.hasdat.hu
E-mailben: nz64@freemail.hu
Telefonon: +36 (30) 415-6741

VII. évfolyam, 2. szám (34.)

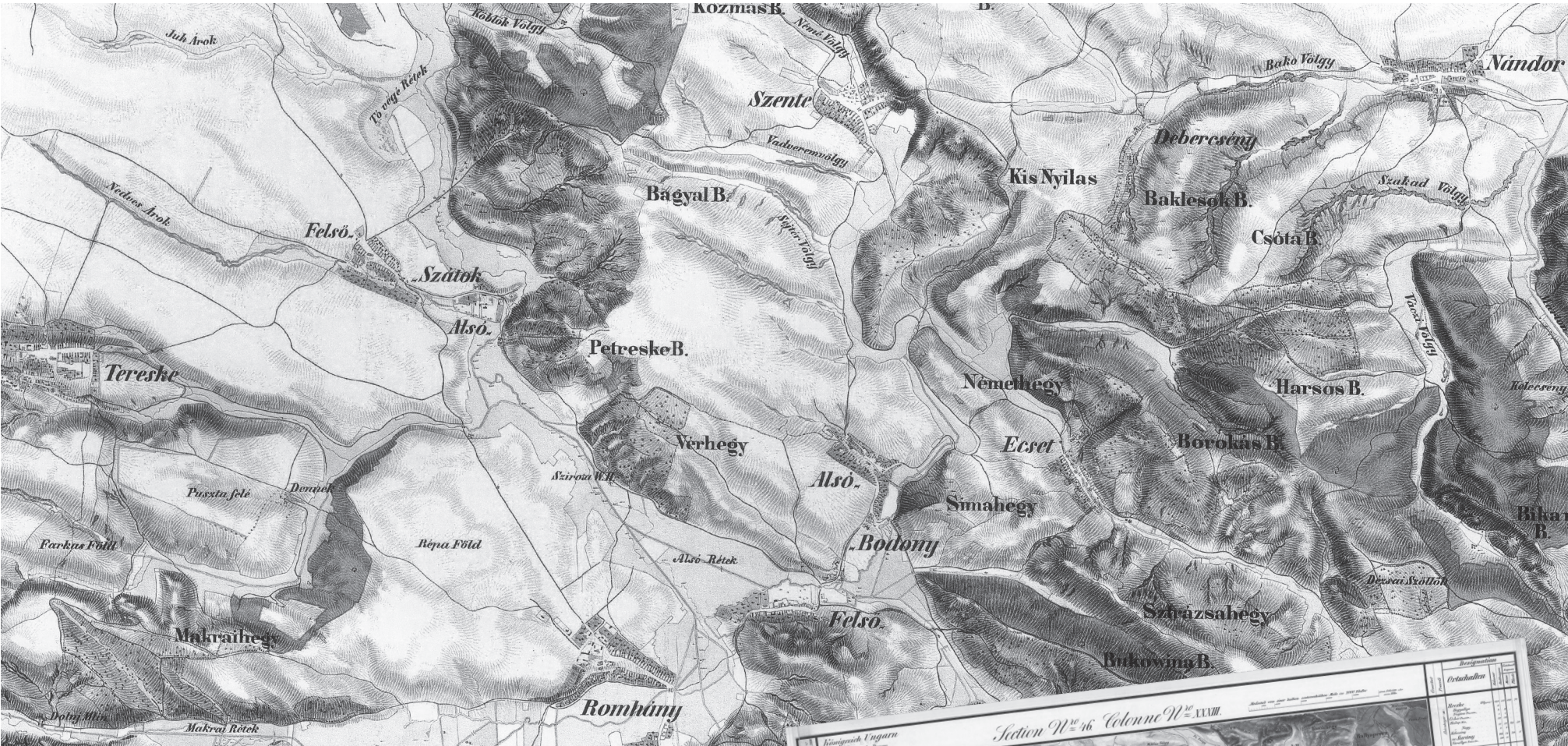
w w w . c s e r m o n d o . h u

2016. március–április

HÍRMONDÓ

Kétdobony, Kiscset, Szátok, Sente és a környékbeli falu-közösségek lapja

Az 1842-es franciskánus térképszelvény részlete

170 évvel a Google Maps előtt

2015. decemberi lapszámunkban adtunk hírt a **sentei értéktár** szerveződéséről. A munkában részt vállaló **Hadas László** – helytörténeti értékek bemutatásához – egy 1842-es katonai térképet hívott segítségül. Mint megtudtuk, a térkép eredetije az **Oszttrák Állami Levéltárban** található. Ennek a budapesti **Hadttörténeti Intézet és Múzeum** Hadttörténelmi Térképtárában őrzött hiteles másolatáról készült az a digitalizált változat, mellyel **Zagyvai Gergely** sentei környezetmérnök, egyetemi adjunktus tudományos kutatómunkája során találkozott, majd később Hadas László rendelkezésére bocsátott. (A digitalizálást az Arcanum Kft. végezte)

A Habsburg Birodalom katonai felmérései

A 18. században a hadseregek igénye megnőtt a pontos, minden részletre kiterjedő (topográfiai) térképek iránt, mivel a zárt csatarendű tumultuózus csaták kora lejárt. A terepviszonyokhoz alkalmazkodó, tagolt hadtestek harcozgatásában jobbán kihasználták a csatamezők terepadoottságait. A térkép ezért nemcsak a hadmozdulatok, a hadsereg szállítása és vonulása vagy a hadtáp mozgatása céljából készült, de a harcrend kialakításának is fontos eszközévé vált. A hétéves háborút (1756–63) követően a Habsburg Birodalom hadvezetése is rádőbbsent a részletes, az egész országot fel-dolgozó katonai térképek fontosságára.

Magyarország első katonai topográfiai felmé-

rése az első olyan térképmű (josefiniánus térkép), amelyik településszínig (utcák, házak, dűlők, stb.) részletesen ábrázolja a teljes országot. A felmérés 1763–1787 között készült el az egész-birodalomban, nagyrészt **Mária Terézia** uralkodása idején, de befejezésekor már II. József volt az uralkodó. Ennek egyik szakasza a 1780–1784 közötti magyarországi felmérés.

A második katonai felmérés 1806–1869 között zajlott le. Ezt **Ferenc** császár 1806. április 2-án kabinetparancsban rendelte el. Eredményét *franciskánus* térképnek nevezik, bár befejezésekor már **Ferenc József** volt az uralkodó.

A felmérést az oszttrák császári hadsereg főszállásmesteri karának felmérési és topográfiai osztálya végezte el. A személyzet vezénylésben lévő tisztekből állt, akik minden háborús helyzetben elhagyták térképezési munkájukat és osztagukhoz vonultak be. Ausztria a 19. század első felében meglehetősen sokat háború-zott, ezért a térképezés nagyon lassan haladt. A térképeken egyre többen dolgoztak, 1839-ben a főszállásmesteri karból megalakult a *Militärgeographisches Institut* (katonai térképe-zési intézet), 1840-ben ennek már nyolc osztálya volt 127 beosztottal.

A teljes *Habsburg Birodalom* térképe több, mint 3300 térképszelvényből áll, amiből Magyaror-szágot valamivel több, mint 1000 fedi le, mai

A 33/46.sz. térképszelvény, jobb oldalán a kiegészítő táblázzattal

területét pedig körülbelül 460. Végül Magyar-ország harmadik katonai felmérése 1869–1873 között történt. Ennek eredményeként jött létre az u.n. *franzjosefiniánus* térkép.

Cserhát a térképszelvényen

A Cserhát vidékét ábrázoló 33/46. számú szel-vény (33. oszlop, 46. sor) 1842-ben, a második felmérés keretében készült. Az akkori szelvé-nyek mérete 24x16 bécsi hüvelyk, ami 63 x 42 cm-nek felel meg. (Ez csaknem azonos újsgúnkn kiterített méretével, annál 4 cm-rel szélesebb.) Ma-gyarország *franciskánus* térképei 1:144 000-es léptékben készültek. A térkép, mint a kataszteri térképek általában, tartalmazza a föld fizikai fel-színén található természeti elemeket és mester-séges tereptárgyakat. Nemcsak az utak, a vizek, a növényzet és a domborzat jelenik meg rajtuk (bár szintvonalakat ekkor még nem alkalmaz-nak), hanem a templomok, házak, istállók, egyéb gazdasági épületek elhelyezkedése és mérete is pontosan megállapítható.

A kivezényelt hadmérnök tisztek olyan mélység-ig és olyan rendkívüli pontossággal mérték fel a birodalom – így értelemszerűen Magyarorszá-g,

illetve Nőgrád megye – minden területszelvé-nyét, hogy az ezekben található apróbb termé-szetes elemek, műtárgyak (útmenti kőkeresztek, kutak, nagyobb fák) is azonosíthatók, mivel ezek is tájékozódási, igazodási pontokat jelentettek a terepen mozgók számára.

A térkép további érdekessége a jobb oldalon lát-ható jegyzet, mely körzetekre, ezen belül telepü-lésekre – falvakra, sőt tanyaakra, pusztákra – bontva tünteti fel az ott található házak és istállóépületek pontos számát. A szomszédos oszlopban pedig a házakban elszállásolható katonák és az istállókban elhelyezhető lovak száma olvasható, illetve alul mindezek összesítése is. A térképek jelentőségét nem csak információ-bőségük, pontosságuk adja, ami számos tuda-mányág kutatói számára, ma is, gazdag forrást jelent. A lapok ugyanakkor komoly művészeti értéket képviselnek. A térképek megjelenése: fi-nom színezése, érzékeny rajzolatai, a feliratok po-zicionálása, méretezése a jó áttekinthetőségen, szemléletességen túl, komoly grafikai kvalitást mutat. A térképekészek művészi igényességgel vé-gézték munkájukat, így önmagukban is szép gra-fikai lapokat hoztak létre.

Összeállította: Fodor Attila

A kétbodonyi Művelődési Házban 2016. január 23-án tartottunk megemlékezést a Romhány és Kétdobonyi határában lezajlott **Rákóczi csata 306. évfordulója**, illetve a **Magyar Kultúra Napja** alkalmából. Ünnepségeünk keretében a szomszédos települések, Kiscset, Sente és Romhány lakosai is felléptek. Színes, színvonalas műsort láthattak a jelenlévők. A színpadon – a legfiatalabbaktól a leg-idősebbig – minden korosztály képviseltette magát.

Fotó: Janecskó Györgyi

A kétbodonyi **Polgárör Egyesület** 2016. február 13-án tartotta közgyűlését, melyen a résztájsi rend-örkapitányság meghívott vendégei is részt vettek.

Lomtalanítás: várhatóan április közepén lesz. A szolgáttató később közli majd a pontos időpontot. **Elektromos hulladékgyűjtés:** 2016. május 2–7-ig a Művelődési Házban.

S Z Á T O K I • S T A R T

Szátokon a munkához jutást második éve segíti a **Start munkaprogram**. Ebben a formában jelenleg 47-en dolgozhatnak. További két csoportban, 28 fő számára tanfolyamot szervezünk, ami szintén munkalehetőséget biztosít és jövedelmet. Mezőgazdasági programunkat folytatva, a már álló fóliasátorban és a mellette levő 2,5 hektár termőterületen az idén jobb termésre számítunk. Az itt dolgozó 15 fő szakmai irányítás mellett tevékenykedik, így a szorgos kezek, a szervezett munkafolyamatok, a jól előkészített földterület – reményeink szerint – már meghozzák a várt eredményeket. Terveink szerint a termés nagyobbik része a közös fenntartású óvodai konyhára kerül majd, Tereskére, ahol gyermekeink fogják elfogyasztani. Lehetőség szerint Romhányba is kerül majd a friss zöldségből, gyümölcsből, ahol időseinknek készítenek belőlük ebédet. A további többlet piaci értékesítésre kerülhet, ami egyrészt jó ösztönző, és jó alapja lehet a további fejlesztéseknek. Az ezévi program része az is, hogy szebbé, biztonságosabbá, élhetőbbé kívánjuk tenni tele-

Fotó: Szabó Izabella

A **kétdobonyi könyvtárban** csaknem 2000 kötet várja az olvasni vágyókat. A *Balassi Bálint Megyei Könyvtár* 3 havonta – egyéni igények figyelembe vételével is – cserekönyveket biztosít könyvtárunk számára. Támogatásával számítógép, nyomtató és térítésmentes internet használat is rendelkezésére áll a látogatóknak. A könyvallomány évente 50–60 új kötettel bővül– önkormányzatunk támogatásával. Három folyóirat is helyben tanulmányozható. A *Nők Lapja* hetente, a *Dörmögő Dömötör* (3–12 éves gyermekek lapja) és a *Hérbáció* (népi gyógyítás, népi receptek, gyógynövények témákkal) című lapok kéthavonta érkeznek. Az eligazodást kulturális felelősök segítik: hétköznap *Nagyné Janecskó Györgyi*, vasárnap délután pedig *Saligáné Kis Szilvia* várja az olvasókat. A gyerekek számára rajzolsai, színzési lehetőség is rendelkezésre áll.

Folytatjuk az elmúlt évben sikeres kézműves foglalkozásokat, ahol többek között ajándékkészítési technikákkal, horgolási ismeretekkel ismerkedhetek meg az érdeklődők. Alapanyag-szükségleteinket a faluvezetés ezévben is biztosítja. Könyvtárunkban a gyerekek a közös mesélásban is részt vehetnek. E számunk 4. oldalán *Szelezcky Csenge Anna* meséjét olvashatjuk. *„Ennek mederbe terelését” Nagyné Janecskó Györgyi segített! Csenge magyar tanára a szép mesét iskolai ötéssel jutalmazta!* Bizunk benne, hogy a jövőben mások is kedvet kapnak a Hírmondó meserovatunk színesítéséhez!

A könyvtár nyitvatartási ideje:

Hétfőn: 8–12 óráig Szerdán: 13–15 óráig Pénteken: 8–12 óráig Vasárnap:16–17 óráig

F E L H Í V Á S

Könyvtárunk **Könyvről könyvré!** játékot hirdet a 3–14 éves kétbodonyi gyerekek számára! Minden hónapban egy-egy versből, népmeséből származó idézetet teszünk közzé a község közösségi oldalán, az autóbusz megállóknban és a könyvtárban. A megfejtőktől a kitalált címhez, illetve tartalomhoz készült rajzot várunk, melyet a könyvtárban vagy az önkormányzaton adhatnak le. A megfejtők közül egy szerencsés nyertest ajándékban részesítünk, év végén pedig a résztvevők között egy mesekönyvet sorsolunk ki. A rajzokat a gyermekorvosi rendelőben és a könyvtárban kiállítjuk. Áprilisi idézetünk egy versből való:

„Fátyolszárnyú kis mehecskék / zúgva-döngve szállnak. Cífra lepkék, kék legyecskék / ide-oda járnak.”

Várjuk a megfejtéseket, rajzokat! Határidő: április 30.

pülésünket. Tervezzük buszmegállóink és azok környezetének újjáépítését, valamint járdáink felújítását a biztonságos közlekedés érdekében.

A Nyugdíjas Klub Hírei

– Januárban a *Piroska* és *Ágnes névnapokat* közös klubnapon ünnepeltük. – Február 27-én a budapesti Lurdy házban *Nógrádi Tóth István* szervezésében *nótaesten* vettünk részt. – Március 8-án, a *Nőnap* megünneplésére üdítőket és saját készítésű süteményekkel készültünk. A szátoki nőket *Dóbiás Tibor* polgármester virággal és kedves szavakkal köszöntötte. Ezt követően a *Szabó Izabella* által szerkesztett színvonalas vetélkedő tette szórakoztatóvá a rendezvényt. – Március 11-én Rétságon a budapesti *Körúti Színház* vendégjátékaként – *Esztergályos Cecília* főszereplésével – a *Maude* és *Harold* című vígjátékot tekintettük meg. – Március 20-án, Virágvasárnapon, Húsvétra való készülődés jegyében a *Romhányi Dalárda* passió előadását láthattuk, hallhattuk a szátoki római katolikus templomban.

Március 15-e hóval köszöntött be kicsiny falunkba. Am e rossz idő sem tartotta vissza településünk lakóit az évfordulón attól, hogy közösen emlékezzünk az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc eseményeire. A kedvezőtlen időjárás miatt, szokásainktól eltérően, nem a kopjafáknál gyűltünk össze, hanem a megújult könyvtár helyiségben. Délután 3-kor *Pribelszki Tamás* polgármester köszöntőjével és a Himnusz közös eléneklésével vette kezdetét az

Fotó: Molnár Zoltán

Ü N N E P E K • S Z E N T É N

2016. március 10-én hivatalosan is felavatták a **Szentei Bóbita Óvoda és Bölcsőde** új épületszárnyát. Az avatási ünnepségre *Balla Mihály* országgyűlési képviselő és *Dudás György*, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétsági Járási Hivatalának vezetője is, ellátogatott. Balla Mihály avató beszédében példa értékű, jövőnek szóló befektetésként értékelte a beruházást. A köszöntők után *Illés Kálmán* polgármester vezette végig a vendégeket az új épületrészén. Az óvodások és az óvoda-pedagógusok kedves műsorát követően *Major Lászlóné* köszöntö meg a közreműködőknek, a támogatóknak és a fenntartó önkormányzatok képviselőinek az intézmény fejlesztése érdekében végzett munkájukat, támogatásukat.

Fotó: Polányi Csilla

A Szentei Bóbita Óvoda – hagyományaihoz híven idén tavasszal is meghirdeti **papírhulladék-gyűjtési akcióját**. A háztartási papírhulladék összegyűjtésével és leadásával – A *Szentei Óvodásokért Alapítvány* kezvételésével – az óvodások programjait tudják támogatni. Az akcióban résztvevők a papírhulladékok 2016. április 4. és 8. között rakhatják le az óvoda előtt elhelyezett gyűjtőkonténerbe.

Idén Szentén rendhagyó módon emlékeztünk az **1848-49-es forradalom és szabadságharc** eseményeire. Déli tizenkét órától kezdődően minden órában egy-egy – a szabadságharc emlékét idéző – zeneművet hallgathattunk meg a település hangos rádiója segítségével.

ünnepség. *Zibura Zsolt* elővezetésével a jelenlévők együtt mondták el Petőfi Sándor Nemzeti dalát. Ezután *Medgyesi József*től Juhász Gyula Március idusára című versét hallhattuk. Ezt követően *Szabó Gyuláné Zsuzsa* és *Schmidt Alexandra* egy-egy dalt adott elő. Az ünnepség a Szózat közös eléneklésével zárult, majd *Vecserék Ildikó* ez alkalomra süttöt kemencés pogácsait élvezhették a résztvevők.

Fotó: Molnár Zoltán

A településünk jelképeként Kiscset címerében is látható védett növényünk, a **tavaszi hérics** már minden felé javában bontogatja szirmait. Napos domboldalainkat szinte szőnyegként borítja sárga virágainak sokasága. A helyenként kakukkfűvel és ibolyával együtt virágzó tarkaság már visszavonhatatlanul annak a jele, hogy vég-re hozzánk is megérkezett a tavasz.

Ü N N E P E K • S Z E N T É N

A megemlékezés további eseményei is rendhagyóak voltak. A forradalom hőseinek emlékét őrző kopjafa megkoszorúzása után *történelmi vetélkedőn* vehettek részt az érdeklődők. A 48-as forradalom gondolatköréhez kapcsolódó szellemi és ügyességi feladatokat egymással versengve oldották meg a felnőttekből és gyerekekből szerveződött csapatok. A jó hangulatú vetélkedőt tea és sütemény tette még kellemesebbé.

2016. március 17-én meghitt ünnepség helyszíne volt a Szentei Rendezvényház, ahol a helyi születésű **Dóbiás Csaba Tiborné (Rózsika)**, a Kétdobonyi Közös Önkormányzati Hivatal dolgozóját köszöntötték nyugdíjba vonulása alkalmából. A hivatal munkatársainak, vezetőinek részvételével megtartott családi ünnepség emlézetes lezárása volt a Tereskei Kirendeltségen dolgozó kolléga aktív pályafutásának.

Ezúton is kívánunk neki boldog, egészségben, szeretetben töltött nyugdíjas éveket!

MÁSODIK TALÁLKOZÁS

Paulikovics Iván kiállítása Balassagyarmaton

A *Somogyi József* tanítványaként végzett fiatal szobrász első tematikus kiállítása a *balassagyarmati Horváth Endre Galériában* nyílt meg – 1985-ben. A bemutatón az akkor a már rendszeresen kiállító **Paulikovics Iván** portréművészetével ismerkedhetett meg a közönség. A művész egyik munkája is innen került a *balassagyarmati Palóc Múzeum* gyűteményébe. Most, 30 év elteltével, ismét a Horváth Endre Galériában találkozhattunk Paulikovics Iván munkáival.

A kiállítás 2016. március 4-én nyílt meg Balassagyarmaton. Ezúttal – a terem méreteihez igazodó – bronz kispasztikákkal és néhány nagyobb léptékű, köztéri szoborhoz készült előtanulmánnyal találkozhatnak a látogatók. A kiállított műveket szemlélve is érzékelhető, hogy a két bemutató közt eltelt 30 év termékeny, mozgal-

Fotó: Borsos Mihály

Dr. Borsos Mihály, Paulikovics Iván és Zsolnányzski Zsolt

Lent: A győri „csónakos” (Nosztalgia egy elmúlt...)

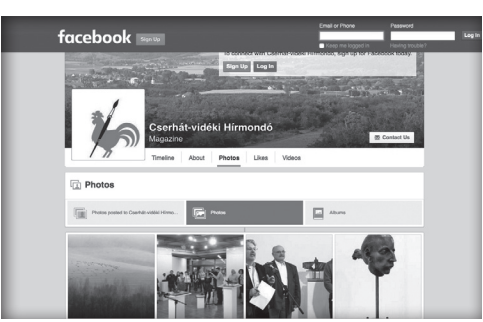

Fotó: Internet archiv

HÍRMONDÓ^a facebook –077

Közel egy éve, 2015. áprilisában indítottuk el a *Cserhát-vidéki Hírmondó* oldalát a legnagyobb közösségi portálon, a *Facebook*-on. Két cél vezetett bennünket. Az egyik, hogy ráirányítsuk a figyelmet a nyomtatott újságra és digitális változatára, amely a *www.csermondo.hu* címen már évek óta elérhető a világhálón. A másik, hogy a határtalan internet segítségével olyan olvasókat is elérjünk, itthon és külföldön, akik valamilyen módon kötődnek e régióhoz, de nem azokon a településeken élnek, ahol a lapot terjesztjük, illetve nem botlanak bele a *csermondo*-ba a neten való barangolásaik során. Bevallottan kísérletnek is tekintjük a Facebook-on való jelenlétünket: megpróbáljuk bevonni az oldal látogatóit a szerkesztésbe. Ebben egyelőre csak igen szerény, ám kifejezetten értékes eredményről számolhatunk be: *Mohos Zsófia* és *Galbács Tamás* személyében két kiváló fotós osztja meg felvételeit olvasóinkkal az oldalon. Vannak már olyan helyi levelezőink is, akik kedvtelésből fotóznak, és mutatják meg képeiket. Néhány neves újságíró is jelezte, hogy alkalmasint kész írni a lapba. Jelenleg 145 kedvelője van oldalunknak, ám egy-egy képet, bejegyzést gyakran nagyságrendekek

többen tekintenek meg, és a leginkább tetszőket meg is osztják. Egyelőre korai lenne bármilyen tanulástgot levonni a Cserhát-vidéki Hírmondó Facebook-jelenlétéről, abban azonban biztosak vagyunk, hogy a siker kulcsa az olvasók, az oldal látogatói kezében van: örülnénk, ha minél többen bombáznának bennünket ötletekkel, történetekkel, régi és új fotókkal, bármivel, ami színesebbé, érdekesebbé teheti nyomtatott és internetes megjelenéseinket.

Fotó: Borsos Mihály

tók. Budapesten a *Magyar Nemzeti Galériában*, a *Petőfi Irodalmi Múzeumban*, illetve az ország más nagy művészeti gyűjteményében is ott vannak. Megyénkben a *balassagyarmati Palóc Múzeumban* és a salgótarjáni *Dornyay Múzeum* gyűjteményében is van Paulikovics mű.

E három évtizedben köztéri szobrok sora került

A kiállítás megnyitója a Horváth Endre Galériában

Három darab az És akkor a hős átkel a hideg vízű gázlón című sorozatból (bronz és márvány)

tősség: együttérzés és irónia egyidejű jelenléte. Szobrai, miközben gondolkodtatnak, a szó leg-nemesebb értelmében szórakoztatnak is. Műveinek – a kiállításon is megfigyelhető – jellemzője az, hogy posztamensei nem csupán a szobrok „hordozói”, de formai és *tartalmi* értelemben is szerves, funkcionális részei kompozícióinak. Ennek egyik leglátványosabb példája egy lovas vízbe ereszkedésének fázisait megjelenítő sorozata. *(És akkor a hős átkel a hideg vízű gázlón)*. A balassagyarmati kiállítást *Dr. Borsos Mihály* a budapesti ART.SALON galéria művészeti vezetője nyitotta meg. A rendezés *Zsolnányzski Zsolt* kurátor és *Csemniczky Zoltán* szobrászművész közös munkáját dicséri.

A kiállítás 2016. április 28-ig látható.

Fodor Attila

Rügyterápia

A rügyterápia, azaz a *gemmotherápia* nálunk még alig ismert, holott például Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Olaszországban és Angliában sok évtizede foglalkoznak a növényekkel és növényi eredetű anyagokkal való gyógyítással ezen ágával. Jóllehet a hivatalos orvostudomány még nem fogadta be, a *rügyterápia* hívei a fák és cserjék virág- és levélrügyeiben, a fák megújuló kérgében lakozó győgyerőt használják fel gyógygyalírek készítéséhez. *Pol Henry* belga orvos a múlt század derekán kezdett foglalkozni szisztematikusan a témával. Különféle növényi részek hatóanyag-tartalmának összehasonlításakor arra az eredményre jutott, hogy a rügyekben lévő vitaminok és biostimuláló anyagok mennyisége és hatása tűzszármalya a kifejlett levelekét, ráadásul olyan növekedési hormonokat, összejteket is tartalmaznak, amelyek nem találhatók meg az érettebb növényi részekben. A *gemmotherápia* hívei a rügyek felhasználásával u.n. macerátumokat készítenek: három hétig alkohol és glicerín keverékében áztatják az apró levél, illetve virágkezdeményeket, majd a kapott kivonatot

leszűrlik és tiszteres mennyiségű vízzel hígítják. Az így kapott kivonatot gyógyhatású készítményként forgalmazzák. Például a *feketeribizli* rügyét – nagyon erős gyulladáscsökkentő hatása miatt – különösen értékesnek tartják. Egy 30 ml-es bio, *(azaz vegyszerrel nem permetezett)* feketeibizli rügykivonatot 18 euróért, azaz mai árfolyamon 5400 forintért árulnak. Ilyenkor március végétől április közepéig, a felesleges ágak metszésekor vidékünkön is érdemes gondolnunk erre, hiszen mibe kerül a növények kora tavaszi metszésekor levágott gallyakról lecsipegetni a fényes zöld rügyecskéket? A rügyekből készíthetünk fűszeres sőt is: a megszáritott és apróra örlt rügyeket fele-fele arányban sóval keverve az ételek kellemesen ízesíthetők. (Lehetőleg papírzacsók sőt használjunk erre a célra, mert a műanyag zacskóból a só egészségkárosító anyagokat is kiold!) A megszáritott és apróra darált rügyet táplálék-kiegészítőként is használhatjuk, a reggeli müzlihez keverhetjük vagy tehetjük salátacebtbe is. A klasszikus megoldás persze az, amikor a száritott rügyekből teát főzünk.

Markovics Vera

Ismerjük meg egymást

ime